

Coalitie-akkoord Oudewater, 2010-2014

1. Wat gaan we doen?

Kerntaken: Efficiency en toegevoegde waarde

Te voeren discussie

De kerntakendiscussie is een dynamisch proces. Dat proces is nooit afgerond. Daarom delen wij die discussie op in de korte en de lange termijn. Voor de korte termijn dient de discussie nog voor de zomer te zijn afgerond. Voor de lange termijn moeten onszelf meer tijd gunnen. Beide termijnen moeten duidelijk van elkaar gescheiden worden. Dat maakt beide discussies overzichtelijker. De korte termijn moet gericht zijn op bezuinigingen, de lange termijn op samenwerking en/of fusie.

Korte termijn: bezuinigen

De urgentie van onze zoektocht naar de kerntaken van de gemeente Oudewater heeft twee aanleidingen. Enerzijds de aangekondigde bezuinigingen in het kader van de economische crisis. De bepaling van onze kerntaken moet in dit kader zo veel mogelijk aansluiten bij de bezuinigingsopdracht die wij 'van hogerhand' krijgen. De urgentie vraagt om een start van maatregelen, die worden opgenomen in de begroting van 2011 en een verdere invulling met het oog op de daarop volgende jaren.

Lange termijn: Samenwerking en/of fusie

Anderzijds kunnen we de bepaling van onze kerntaken onmogelijk los zien van samenwerking met andere gemeenten. Wij zien de kerntakendiscussie als aanleiding om tot een integrale aanpak te komen van taken die we kunnen afstoten of uitbesteden en taken die we juist kunnen uitbreiden. Daarmee kunnen we ons specialiseren, zodat andere gemeenten aan ons taken kunnen uitbesteden. Zo behoudt Oudewater een gemeentelijke organisatie op niveau en kan de samenwerkings- of fusiediscussie in de komende vier jaar positief worden gevoerd en afgerond.

Trajectplan en organisatie

Voor de bepaling van onze kerntaken op korte (bezuinigingen) en lange (samenwerking) termijn willen wij beschikken over een trajectplan, waarin beide dimensies staan beschreven. Wij zien verschillende organisatorische vormen, die kunnen leiden tot een adequate inrichting van het "project samenwerking". Deze inrichting zal voorzien in een probleemeigenaar en een mobilisatie van de kennis en deskundigheid die in Oudewater voorhanden is. Deze projectinrichting krijgt in 2010 al gestalte.

Alle opties van samenwerking bezien

De invulling van de samenwerking moet een resultaat zijn van een zorgvuldige afweging van de mogelijkheden. In de strategische visie (in wording) van de gemeente Oudewater staan de verschillende scenario's geschetst. Wij willen op voorhand geen van deze scenario's uitsluiten.

2. Hoe gaan we dat doen?

Besturen: Sfeer, dynamiek en openheid

Collegiaal besturen

De samenwerking binnen met College van B&W wordt opnieuw ingericht. Ten eerste worden overlappings in de verschillende portefeuilles geëlimineerd. Daarmee wordt voorkomen dat beslissingen en voortgang binnen trajecten bij verschillende wethouders liggen. Aan de andere kant is de samenwerking in het College ook gericht op delen, op klankborden, op elkaar versterken. Dat vergt onderling overleg en de wil om samen verder te komen.

Communicatie (inter)actiever

Het stadsbestuur kan winst boeken, zowel qua sfeer, qua dynamiek en qua openheid door beter, actiever en bewuster te communiceren. Zowel intern als extern (publiciteit). Nadrukkelijk worden daarin de digitale mogelijkheden meegenomen. De website van de gemeente kan worden uitgebreid met allerlei denkbare, interactieve toepassingen, zoals:

- Een gastenboek (met 'fatsoens'-censuur...)
- Een weblog van het College of individuele collegeleden (combinatie met Twitter)
- Polls over allerlei gemeentelijke kwesties
- Een digitaal spreekuur/chat voor de burger
- Een vaste column van de "Oudewaterenaar van de Week/Maand"
- Een 'durf-te-vragen'-functionaliteit voor burgers van Oudewater

Het resultaat moet zijn dat de burger de gemeente en haar bestuur beleeft als 'open', 'toegankelijk', 'helder', 'luisterend' en 'een platform'.

Het College zorgt daarnaast voor tijdige en adequate informatie aan de raadsleden. Daartoe zal ook een fractievoorzittersoverleg worden ingesteld, waar beleid en voorgenomen besluiten gesondeerd kunnen worden. Het College zal extra aandacht besteden aan de fora; uit de evaluatie is gebleken dat de doelstelling om met de fora de politiek dichterbij de burgers te brengen niet is gehaald. Constante inspanning is vereist om dit te verbeteren.

De publiciteit van de gemeente en haar bestuur wordt, naast alle wettelijke publicatieplichten, versterkt met berichtgeving over ontwikkelingen in Oudewater.

Wijkteams blijven

De wijkteam-aanpak zoals we die de afgelopen jaren hebben leren kennen, blijft gehandhaafd. Collegeleden 'verdelen' de wijken onderling en houden voeling met hun 'eigen' wijk. Ook de communicatie met deze wijkteams kan worden verbeterd door een effectievere inzet van (digitale) hulpmiddelen. De samenhang tussen de eigen woonomgeving van de burger en het bestuur van de stad moet – waar mogelijk – worden verbeterd. Nu is de communicatie vaak 'issue-gedreven'; er is wat aan de hand dus er wordt gecommuniceerd. Ook hier kan het gemeentebestuur een pro-actieve rol vervullen. Naast de "antenne-functie" die de wijkteams vervullen, worden ze ook vaker betrokken bij het uitvoeren van plannen.

Ondernemersraad in stelling

De Ondernemersraad is een nieuw fenomeen in Oudewater en is samengesteld uit Oudewaterse ondernemers, die op regelmatige basis (3 à 4 keer per jaar) door het College van B&W worden uitgenodigd om van gedachten te wisselen over lopende of toekomstige kwesties. De Ondernemersraad is nadrukkelijk geen platform voor ondernemersbelangen-behartiging. De ondernemersraad geeft advies en het College wordt verplicht deze adviezen aan de Gemeenteraad voor te leggen. Juist met het oog op de (financiële, infrastructurele en economische) ontwikkelingen in de komende vier jaar moet de aanwezige expertise in Oudewater beter worden benut.

Respect zonder dogma's

In de onderlinge verstandhouding van het College met elkaar, met de ambtenaren en met de Gemeenteraad wordt gestreefd naar respect zonder dogma's. Oudewater moet af van de – vaak in de publiciteit – schreeuwerige manier van politiek bedrijven. Met respect voor elkaars mening en begrip voor elkaars standpunten zal een veel betere sfeer ontstaan, zeker in de ogen van de burger.

3. Waarmee gaan we dat doen?

Middelen: Inkomsten en uitgaven

OZB niet omhoog

De OZB wordt niet verhoogd, anders dan met de al afgesproken toekomstige verhogingen (met het oog op het Scholenplan). Er zal dus geen beleid worden ontwikkeld waar een OZB-verhoging deel van uitmaakt.

Subsidies vinden

In de afgelopen raadsperiode is Oudewater succesvol geweest met het innen van subsidies. De geleverde inspanning proeft naar meer. Ook in de komende vier jaren gaan we proactief op zoek naar subsidiemogelijkheden die Oudewater geboden krijgt. Provincie, rijk en Europa moeten in deze doelstelling allemaal worden meegenomen.

Inkopen en aanbesteden

Als de crisis ons voordeel kan opleveren, dan is dat wel bij de inkoop en aanbesteding van opdrachten. Gezien alle bouwactiviteiten in de komende jaren kan Oudewater profiteren van conjunctuur die de inkoop van veel opdrachten aantrekkelijk maakt. Ook in de begrotingsstructuur moet hier rekening mee gehouden worden. Voordelen bij inkoop en aanbesteding moeten direct kunnen worden opgevolgd met posten uit een "best-case-begroting". Maar tegenvallers moeten opgevangen kunnen worden door een "worst-case-begroting". Daarmee wordt de ruimte in de begroting niet alleen duidelijk, maar komt deze ook direct beschikbaar en niet pas aan het einde van de betreffende begrotingsperiode.

Oudewaterse ondernemingen zullen nadrukkelijk worden betrokken bij aanbestedingen, zonder daarbij uiteraard de wettelijke kaders uit het oog te verliezen. Het bevorderen van Oudewaters (onder-)aannemerschap en het benadrukken van de duurzaamheidsvoordelen van lokale medewerkers behoort hiertoe.

Een nieuwe geldstroom

De gemeente Oudewater heeft 'grosso modo' twee geldstromen tot haar beschikking:

- De gemeentelijke geldstroom (VNG)
- De externe (subsidie-)geldstroom van provincie, rijk of Europa

Daar voegen wij een geldstroom aan toe: De geldstroom (of bijdrage: in euro's, aandacht, zelfwerkzaamheid, natura, etc.) van het bedrijfsleven, daar waar zij bijvoorbeeld bereid zijn tijdwinst deels zelf te bekostigen. Nu wordt deze afweging nog niet gemaakt en wordt uitgegaan van eigen begrotingen en plannen. In nauw overleg met het bedrijfsleven kan snelheid wellicht een nieuwe geldstroom opleveren. Dat vergt nauwe samenwerking en begrip voor elkaars situatie.

Geen kaasschaaf

Waar nodig wordt hard gesneden. De kaasschaaf is niet nodig.

4. Wat willen we?

4.1 Veiligheid: regie in eigen hand

Wij verdelen veiligheid in twee soorten:

- Directe veiligheid, binnen onze eigen invloedssfeer: Drugs, alcohol, inbraak, enge plekken, etc. We hebben daar weldegelijk invloed. Maar dan moeten we er ook geld voor over hebben. We moeten creatiever zoeken naar oplossingen; als dat een aanpassing van de APV vereist, dan moeten we dat doen. Oudewater moet optreden tegen de overlast van drugs en alcohol. We brengen 'gerichter' blauw op straat, op momenten dat het er toe doet.
- Indirecte veiligheid: buiten onze eigen invloedssfeer: Onze bijdragen aan regionale veiligheidsprocessen (brandweer, rampenbestrijding, etc.) moeten we veel kritischer benaderen. Niet elke ramp is uit te sluiten en met de kost van de spoortunnel in Papekop en een strak lokaal beleid moeten we streven naar een rationeel beleid met een rationeel budget. We moeten onze indirecte veiligheid dus beter managen en bewaken, zodat kosten worden bespaard, zonder de veiligheid de verslechteren.

4.2 Onderwijs

Met de bouw van de Immanuëlschool, De Schakels, de bibliotheek en het Cultuurhuis, die dit najaar start, hebben we ook ons eerste Brede School-concept binnen handbereik. Met de bouw van de andere scholen en een betere integratie van onderwijs en voor- en naschoolse opvang kunnen we op die koers verder. Het stimuleren van samenwerking tussen scholen en verenigingen bijvoorbeeld, waarbij sportkantines en -voorzieningen kunnen worden ingezet voor naschoolse opvang. Het Scholenplan wordt uitgevoerd conform planning.

4.3 Werk inkomen en zorg

Alle mensen moeten mee kunnen blijven doen in Oudewater. Uitbesteding van taken zoals de WMO mag niet leiden tot een afzwakking van de aandacht. Bewaking van de kwaliteit van de dienstverlening blijft nodig. Het Centrum voor Jeugd en Gezin bewijst de slagkracht van Oudewater. Diezelfde slagkracht is nu nodig voor alcohol- en drugsbeleid en het inschakelen van organisaties, sportverenigingen en maatschappelijke instellingen bij het promoten van een gezondere levensstijl van kinderen. Daar waar mogelijk gaan wij de Sociale Werkvoorziening "De Sluis" actief inschakelen bij hun dienstverlening aan Oudewater. Waar inkomens op of rond het bijstandniveau zitten, wordt de OZB-verplichting kwijtgescholden. De Wulverhorst en Schuylenburcht gaan nieuwbouw plegen.

4.4 Economische zaken

Het bedrijfsleven is de economische kurk waar Oudewater op drijft. De gewenste (beperkte) uitbreiding van bedrijventerrein Tappersheul moet worden gerealiseerd. De revitalisering van Tappersheul moet zichtbaar resultaat opleveren; de bedrijvenvereniging Oudewater (BVO), de LTO, de NOVO en de kvk mogen van het Gemeentebestuur een actieve en creatieve houding verwachten. De inspanning van het College zorgt voor een voortvarende aanpak van vergunningen en regelgeving. De binnenstad van Oudewater moet nog aantrekkelijker worden voor bezoekers van cultuurinstellingen, horeca en winkels. Als een autoluwe binnenstad kan bijdragen aan meer tevredenheid van bezoekers en meer omzet van ondernemers en meer bezoekers voor cultuurinstellingen, dan moet daar invulling aan gegeven worden. In nauw overleg met musea en ondernemers moet de binnenstad een impuls krijgen. Externe exposure en 'marketing' van de binnenstad en haar evenementen moet door de gemeente worden ondersteund en gestimuleerd.

Recreatie en toerisme, ook in het buitengebied van Oudewater, heeft vooral toegevoegde waarde, wanneer de samenwerking wordt gezocht met andere gemeenten, de VVV en recreatieondernemers (agrariërs, campings, etc.). Die samenwerking – en de resultaten daarvan – willen we terugzien in een toerisme- en recreatieplan en de uitvoering.

4.5 (Openbare) ruimte en wonen

Oudewater gaat bouwen. In de komende vier jaar voorzien wij de realisatie van minimaal 200 woningen. Alle plannen liggen klaar. De markt zit weliswaar tegen, maar desondanks houden wij vast aan die doelstelling. De openbare ruimte – meer specifiek de wegen – vertoont achterstallig onderhoud. De komende vier jaar worden benut om de opgelopen achterstand in te lopen. In 2014 in de openbare ruimte van Oudewater weer op het juiste niveau.

De Westerwal verkeert in een staat die ons allen tegenstaat. Toch zal de gemeente Oudewater in de komende twee jaar geen doorbraak forceren. De woningmarkt zit in een dip als gevolg van de economische crisis. Nu hard van stapel lopen is niet effectief. In de komende Collegeperiode komt wel duidelijkheid inzake de impasse tussen gemeente, projectontwikkelaar, Machinefabriek en erven. Jaarlijks wordt de situatie bezien, om op het juiste moment snel te kunnen schakelen, mochten ontwikkelingen daar om vragen. De Woningbouwvereniging wordt niet langer beschouwd als eerste en/of belangrijkste bouwheer en uitvoerder van Oudewaterse nieuwbouwplannen. De verstremgelingen in het verleden hebben te vaak tot problemen geleid.

De woon- en leefbaarheid van de kleine kernen blijven een punt van aandacht.

4.6 Sport en cultuur

Het Oudewaterse sportpark Markveld is al jarenlang slachtoffer van roofofbouw. Aangezien fysieke uitbreiding niet mogelijk is, zal worden gekozen voor 'inbreiding', in de vorm van twee kunstgrasvelden. De structurele kosten hiervan zijn budgetneutraal en hogere kosten voor onderhoud en renovatie in de toekomst worden hiermee voorkomen. Ook de berekeningen van de ambtelijke afdeling zullen dit aantonen. De betrokken verenigingen worden nauw betrokken bij het plan, zodat de zelfwerkzaamheid van de verenigingen tot optimale besparingen in de realisatie leidt.

Op cultureel gebied zoekt Oudewater de samenwerking met culturele instanties in de nabije omgeving. Daarmee krijgt Oudewater een aanbod van cursussen, lessen, voorstellingen en activiteiten die passen bij de schaal van Oudewater maar profiteren van de relaties van onze 'buren'. Het College koestert de zorg voor het Oudewaterse (cultuur)historisch erfgoed. Het verenigingsleven mag rekenen op passende en verantwoorde zorg voor accommodaties.

Aangezien het zwembad een forse kostenpost op de begroting van Oudewater vormt, verdient deze voorziening een onderzoek naar een betere inzet van faciliteiten (en dus middelen). Daarbij mag overkapping, ruimere openstelling en zelfs privatisering worden meegewogen in het onderzoek.